

Wstęp	17
Przedmowa	19
Układ zagadnień	21
Podziękowania	24
Słowo wstępne do polskiego wydania	29

Rozdział 1

Ku ekspresjonizmowi i transformacji

XIX-wiecznej tonalności chromatycznej	33
Strauss, Hofmannsthal i Wiedeń Zygmunta Freuda	35
Wczesny okres postromantyczny Wiedeńskiego Kręgu Schoenberga	37
Proponowana lektura	41

Rozdział 2

Wiedeński Krąg Schoenberga

Swobodna atonalność i ekspresjonizm	43
Ekspresjonizm	45
Swobodna atonalność	46
Zasady organizacji atonalnej	47
Proponowana lektura	72

Rozdział 3

Wiedeński Krąg Schoenberga. Idiom dwunastotonowy 75 |

Technika bezpowtórzeniowa i pierwsze przykłady występowania ugrupowań dwunastotonowych	78
Początki „metody komponowania za pomocą dwunastu tonów” Schoenberga	79
Schoenberg i „trop dwunastodźwiękowy”	81
Schoenberg i „seria dwunastodźwiękowa”. Segmentacja i permutacja	83
Schoenberg i półkombinatoryjność	88
Podłoże i rozwój pierwszych utworów serialnych Weberna	94
Dwunastotonowe kompozycje serialne Weberna	96
Webern i ścisła symetria inwersyjna	96
Podstawy i rozwój pierwszych utworów serialnych Berga	103
Dwunastotonowe kompozycje serialne Berga	105
Ostatnie dzieła Berga	111
Proponowana lektura	114

Rozdział 4**Muzyczne reakcje na ultrachromatykę okresu**

Wagnera i Straussa. Początek stylów narodowych	117
Rozwój i transformacja materiału diatonicznego	121
Debussy. Symbolizm i impresjonizm we Francji	123
Ravel. Tendencje impresjonistyczne i neoklasyczne	132
Utwory Strawińskiego z rosyjskiego okresu twórczości	135
Język muzyczny rosyjskich baletów Strawińskiego. <i>Święto wiosny</i>	137
Skriabin. Późnoromantyczne i rosyjskie źródła stylistyczne oraz techniczne	143
Proponowana lektura	148

Rozdział 5**Béla Bartók i jego twórczość**

w Europie Środkowej i Stanach Zjednoczonych	151
Podstawowe źródła inspiracji twórczej w stylu Bartóka	153
Wpływy muzyki niemieckiej na twórczość Bartóka z lat 1897-1902	154
Wpływ Liszta, Magyar Nóta i pierwszy kontakt z autentyczną węgierską muzyką ludową (1902-1905)	155
Pierwsze prace badawcze Bartóka nad muzyką ludową, odkrycie Debussy'ego i wczesna twórczość kompozytora (od roku 1905 do I wojny światowej)	156
Szerokie badania nad muzyką ludową i pierwsze dojrzałe kompozycje	162
Ku syntezie różnorodnych źródeł muzyki artystycznej i ludowej	165
Okres od końca I wojny światowej do połowy lat dwudziestych	166
Ostatni okres stylistyczny (1926-1945)	171
Ostatnie lata w Stanach Zjednoczonych (1940-1945)	185
Proponowana lektura	187

Rozdział 6**Różnorodność tendencji narodowych**

w muzyce europejskiej	191
Europa Wschodnia. Kodály, Janáček, Szymanowski i inni	194
Skandynawia. Carl Nielsen, Sibelius i inni	208
Anglia. Vaughan Williams i inni	216
Hiszpania. Granados, Albéniz i de Falla	226
Proponowana lektura	236

Rozdział 7

Muzyka w Stanach Zjednoczonych	239
Narodziny narodowej muzyki artystycznej w Stanach Zjednoczonych	241
Charles Ives. Muzyka eksperymentalna i transcendentalizm	248
Ultramodernistyczni kompozytorzy amerykańscy Cowell, Ruggles, Varèse i inni	259
W kierunku nowej amerykańskiej tożsamości muzycznej Aaron Copland, Roy Harris i Virgil Thomson	265
Walter Piston, Roger Sessions i Howard Hanson	278
Proponowana lektura	281

Rozdział 8

Początki muzyki narodowej w Ameryce Łacińskiej	283
Meksyk. Manuel M. Ponce, Carlos Chávez i Silvestre Revueltas	285
Brazylia. Heitor Villa-Lobos	295
Argentyna. Wpływy rodzime we wczesnym stylu Alberto Ginastery	305
Proponowana lektura	309

Rozdział 9

Narodziny i rozwój neoklasycyzmu we Francji	
Era Cocteau-Satie i Les Six	311
Wpływ politycznego dyktatu, kryzysu gospodarczego, postępu technologicznego, idei antyromantycznych na rozwój neoklasycyzmu	313
Przemiany w Paryżu	314
Erik Satie	315
Epoka Cocteau-Satie	317
Grupa Sześciu i neoklasycyzm	318
Proponowana lektura	335

Rozdział 10

Strawiński w Szwajcarii i Paryżu (1914-1939)	
Styl neoklasyczny	337
Transformacje wczesnego stylu rosyjskiego	339
Strawiński na emigracji (1917)	
Powstanie stylu neoklasycznego	342
Dążenie ku większej surowości i obiektywności w muzyce	349
Proponowana lektura	357

Rozdział 11

Neotonalność i Gebrauchsmusik w Niemczech	359
Warunki społeczno-kulturalne w Niemczech po I wojnie światowej	361
Hindemith. Od ekspresjonistycznego chromatyzmu do Gebrauchsmusik	362
Współpracownicy Bertolta Brechta. Protest społeczny w muzyce	370
Teoretyczny i kompozycyjny system Hindemitha	372
Proponowana lektura	379

Rozdział 12

Muzyka kompozytorów radzieckich	381
Okres od Rewolucji Październikowej do początku lat trzydziestych. Eksperymentalizm w muzyce radzieckiej	386
Prokofiew. Od dzieł przedrewolucyjnych do utworów z początku lat trzydziestych	388
Szostakowicz. Dzieła z lat dwudziestych	394
Prokofiew, Szostakowicz, Kabalewski i Chaczaturian. Socrealizm od wczesnych lat trzydziestych do początku lat pięćdziesiątych	396
Proponowana lektura	413

Rozdział 13

Barwa, hałas i nowe brzmienia	415
<i>Klangfarbenmelodie</i> . Melodia barw dźwiękowych Schoenberga	417
Harmonia jako kolor albo faktura Klaster dźwiękowe i perkusja w muzyce notowanej	423
Hałas i perkusja w muzyce nienotowanej	428
Wynalezienie nowych instrumentów	435
Proponowana lektura	436

Rozdział 14

Pierwsze próby rozwinięcia dwunastotonowości poza twórczością Schoenberga, Berga i Weberna	439
Upowszechnienie się idiomu dwunastotonowego	441
Uczniowie Schoenberga i Weberna za granicą	442
Wiedeń. Kłonek i rozwinięcie serializmu dwunastotonowego	444
Wchłonięcie dwunastotonowości do struktur o podstawach tonalnych	448
Twórczość Dallapiccoli. Muzyka jako protest a system dwunastotonowy	449
Nowe powojenne postawy kompozytorskie w komponowaniu dwunastotonowym	459
Proponowana lektura	459

Rozdział 15

Serializm totalny w Europie	461
Darmstadt i webernizm	463
Totalna serializacja wszystkich parametrów	469
Przekraczając punktualizm	474
Połączenie liryki i wyrazu z zasadą serializmu	478
Proponowana lektura	481

Rozdział 16

Różne podejścia do techniki dwunastotonowej oraz organizacji rytmicznej w Stanach Zjednoczonych	483
Babbitt jako teoretyk i kontynuator linii Schoenberga	486
Różnorodne postawy estetyczne wobec serializmu w okresie powojennym. Rozwój organiczny (Sessions) a konstrukcja blokowa (Strawiński i Copland)	496
Oryginalne filozoficzno-estetyczne podstawy koncepcji atonalnych i dwunastotonowych. Wolpe i Copland	511
Późniejsze zastosowania zbiorów interwałowych i łączenie ich z elementami tradycyjnymi. Wuorinen, Rorem, Korte i Welcher	521
Proponowana lektura	525

Rozdział 17

Tonalność dwunastotonowa	527
Ku nowej koncepcji tonalności	529
Ewolucja koncepcji „szeregu tonów”	529
Pierwsze próby zastosowania cyklu interwałowego i symetrii inwersyjnej ...	530
Zbiór cykliczny	535
Wczesna twórczość Perle’a	538
Późniejsze utwory	540
Proponowana lektura	551

Rozdział 18

Muzyka konkretna i muzyka elektroniczna	553
Muzyka konkretna bez taśmy. Paryż	555
Muzyka konkretna z użyciem taśmy. Paryż	558
Pierwsze zastosowanie elektroniki w muzyce powojennej Europy	
Studio radiowe w Kolonii	558
Studio muzyki elektronicznej w Mediolanie	564
Muzyka elektroniczna w Paryżu, Brukseli oraz Holandii	566

Muzyka na taśmę, syntezatory i komputery w Stanach Zjednoczonych	570
Kierunki badań nad muzyką elektroniczną przyszłości	582
Proponowana lektura	582

Rozdział 19

Przypadek, improwizacja, forma otwarta i minimalizm	585
Pierwsze zastosowanie przypadku w Stanach Zjednoczonych	
Ives, Cowell i Cage	588
Twórcy muzyki aleatorycznej związani ze „szkołą nowojorską”	593
Grupy zaangażowane w indeterminizm muzyczny	
i działania typu <i>performance</i>	596
Darmstadt. W stronę indeterminizmu	599
Inni europejscy kompozytorzy muzyki aleatorycznej	606
Muzyka minimalistyczna od początku lat sześćdziesiątych	
La Monte Young, Terry Riley, Steve Reich i Philip Glass	612
Proponowana lektura	616

Rozdział 20

Kontynuacja tendencji narodowych	
oraz innych kierunków w Europie i obu Amerykach	617
Ogólne tendencje w muzyce różnych krajów	620
Polska. Szymanowski, Bacewicz, Lutosławski, Penderecki	622
Anglia. Benjamin Britten	629
Stany Zjednoczone. William Schuman, George Crumb	641
Kompozytorzy latynoamerykańscy	
w krajach ojczystych i Stanach Zjednoczonych	651
Proponowana lektura	666
Indeks osobowy	667